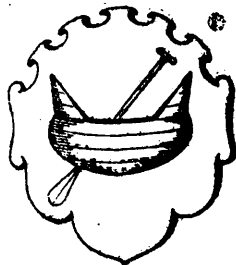

DZIENNIK

ZARZĄDU

M. ŁODZI.

Redakcja i administracja
Plac Wolności 14. Tel. 23-00.Administ. czynna od g. 9-12 w p.
Redakcja od godz. 2-3 po południuOgłoszenie: Wiersz nonpariel. (ekstaty
szp. na stronie) zł. 0.20-Przed tekstem
zł. 0.05—za wiersz (dwie szpalty na
stronie) Drobne zł. 0.05 za wyraz.
Najmniejsze ogłoszenie zł. 50.—

Prenumerata: Miesięcznie zł. 1.—.

Cena egzemplarza zł. 0.25.

Nr. 1. (328)

Łódź, wtorek 5 stycznia 1926 r.

Rok VIII.

Dr. Jerzy Babecki.

O akcję przeciwdurową.

Opinia publiczna została zaniepokojona ogłoszonym przez jeneralną dyrekcję służby zdrowia konkursem na posady lekarzy, pielęgniarzek i dezynfektorów, przeznaczonych do walki z durem plamistym. Czyżby w dodatku do obecnego ciężkiego kryzysu gospodarczego już i epidemie durów plamistego i powrotnego, tych wspaniałych satelitów wszelkich klęsk społecznych, znów się rozpoczęły?

Jeszcze nie!

Tem nie mniej, zwrócenie przez jeneralną dyrekcję służby zdrowia należytej uwagi na te choroby teraz właśnie, wydaje się najbardziej właściwe.

Z chorób epidemicznych dur plamisty należy do najniebezpiecznych. Szczególnie wielką daninę składają durowi od najdawniejszych czasów wojska.

Towarzyszył on od najdawniejszych czasów wszelkim ciężkim klęskom społecznym: powodziom, głodom i wojnom, pochłaniając zawsze niezliczone ofiary w ludziach. Nazywano go też, słusznie poniekąd, tyfusem głodowym lub wojennym.

W Polsce dur plamisty grasował wielokrotnie i przybierał rozmiary olbrzymich epidemii. Najście szwedów, wojna secesyjna, wojny kozackie lata nieszczęść i nieurodzajów zawsze sprowadzały na kraj również dur plamisty.

Podczas wojny francusko-pruskiej 1870—71 roku spotykamy się z faktem uderzającym. Armia pruska, mająca dobrze zorganizowaną służbę sanitarną, była prawie zupełnie wolna od duru plamistego. Armia francuska cierpiała straszliwie.

W połowie XIX wieku epidemie duru plamistego wśród ludności cywilnej w zachodniej Europie stopniowo znikają. Od tego czasu w Anglii, Francji, Niemczech i innych krajach Europy zachodniej i środkowej zdarzają się rzadko i nie przybierają nigdzie wielkich rozmiarów.

Zjawisko to łatwo dziś sobie tłumaczymy, gdyż wiemy z zupełną pewnością, że przenośnikiem duru plamistego i powrotnego jest wesz. Dziś wszawica wśród narodów cywilizowanych jest rzadko spotykana, a więc i choroby przenoszone przez wszy nie mogą się szerzyć.

4792
Podczas wojny światowej armje państw zachodnich były niemal zupełnie wolne od duru plamistego i powrotnego. Armje państw centralnych cierpiały w stopniu większym, zdołały jednak skutecznie walczyć z kłeską. Ofiarą katastrofy padła natomiast, najpierw armja serbska. W Serbji już w końcu 1914 r. zjawiała się wielka epidemja, spowodowana zawieruchą wojenną; zdziatkowała ona nietylko armję, ale i całą ludność. Według wiarogodnych obliczeń, przynajmniej co piąty człowiek w Serbji chorował na dur plamisty. Straszne również spustoszenie czynił dur plamisty w Rumunji, Bułgarji i Turcji.

Rosja już przed wojną płaciła rok rocznie wielki haracz durom: plamistemu i powrotnemu. Od roku 1917 choroby te zaczęły się szerzyć niezmiernie w armji i wśród ludności cywilnej, aż wreszcie w latach 1918 r. do 1922 włącznie, rozgorzały w olbrzymie pandemje, ogarniające całe olbrzymie terytorjum Rosji. Straszne wstrząsy wewnętrzne, wojny zewnętrzne i głód wywołały epidemje durów. Zdezorganizowany carski aparat administracji sanitarnej przestał istnieć; nowy rząd nie zdołał jeszcze swojej wytworzyć. To też skutki były straszliwe.

Opierając się na źródłach rosyjskich, oraz na opinjach delegacji Ligi narodów, można sądzić, że w ciągu tych 5-ciu lat przechorowało w Rosji na dur plamisty około 30,000,000, a z tego około 4,000,000 zmarło.

W Polsce, w ciągu ostatnich lat przed wojną, mieliśmy niewielkie epidemje duru plamistego i powrotnego, głównie w Małopolsce wschodniej i na kresach wschodnich. Ograniczały się one jednak do poszczególnych gmin lub powiatów. Wielkich epidemij jednak nie było.

Natomiast od początku wojny ilość przypadków z roku na rok wzrastała, pomimo zarządzonych drakońskich środków walki z durami, stosowanych przez niemców podczas okupacji. Wielką tu szkodę przyniosła bezwzględność niemców, których ludność się bała i ukrywała chorych.

Już w r. 1917 dur plamisty szerzy się w Polsce w bardzo silnym stopniu. Ale do szczytu dochodzi na przełomie 1919—1920 r.

Urzędowa statystyka w Polsce wykazuje w r. 1919 — 219.088 zachorowań na dur plamisty, w czem 18.641 zgonów i w 1920 r. — 156.809 zachorowań, w czem 22.146 zgonów. Liczby te jednak są niepełne, statystyka bowiem z tego czasu nie obejmuje niektórych obszarów kresów wschodnich, gdzie nie było jeszcze sprawnej administracji sanitarnej, gdzie było brak lekarzy i fatalne środki transportowe. To też znaczna ilość przypadków nie była wogóle zgłaszana, gdyż chorzy leczyli się i umierali bez pomocy lekarskiej.

Nie będę daleki od prawdy, jeżeli podam w okrągłych liczbach ilość przypadków duru plamistego na ziemiach polskich w latach 1914 do 1922 na 1.000.000 chorych, z pośród których 120.000 zmarło wskutek tej choroby.

Obliczmy teraz straty materialne, jakie Polska z tego powodu poniosła.

1.000.000 chorych straciło z powodu duru plamistego średnio po 30 dni roboczych.

1.000.000 innych osób, członków rodzin, lekarzy, pielęgniarek, aptekarzy i t. d. było zajętych pielęgnowaniem chorych i zwalczaniem epidemji, stracili drugie tyle dni roboczych. Razem 60 milionów dni roboczych straconych z powodu duru plamistego. Licząc po 5 złotych tylko 1 dzień roboczy uczyni to sumę 300.000.000 zł.

Dodać tu należy, że dzieci chorują na dur plamisty stosunkowo lekko i rzadko z tego powodu umierają, tak, że olbrzymia

większość chorych i zgonów przypada na ludzi w wieku produkcyjnym, częstokroć żywicieli rodzin. Jeżeli nadto obliczymy wartość życia ludzkiego w postaci kapitału, od którego 5-złotowy dzienny zarobek jest procentem (liczę 1 proc. miesięcznie) to wypadnie, że życie jednego człowieka pracującego jest warte średnio w Polsce 15.000 zł. Z powodu 120.000 zgonów strata narodu wynosiła 1.800.000.000. A więc straty w wydatkach na walkę z durem plamistym, na pielęgnowanie chorych i jako równowartość pracy niewydanej przez chorych i zmarłych wyniosły od chwili powstania Polski odrodzonej razem złotych 2.100.000.000 z powodu jednej tylko choroby: duru plamistego. W rzeczywistości straty były raczej większe. Naród to stracił, bo nie wyprodukował i nie zarobił.

Straty moralne rodzin i zmarłych, wyniszczenie ozdrowieńców, zmniejszenie fizycznej i moralnej odporności ogólnej narodu z powodu przebytej epidemii nie dadzą się ująć we wskaźnik pieniężny, ale jeszcze bardziej zmuszają nas do zwracania uwagi na społeczne znaczenie chorób wogóle, a w szczególności na znaczenie chorób epidemicznych.

To też fakt, że jeneralna dyrekcja ustanawia organizację dla zwalczania duru plamistego nie powinien niepokoić nikogo, przeciwnie: przynieść uczucie ulgi, że czynniki właściwe myślą nad temi sprawami wtedy, gdy na to jest czas, to jest gdy epidemie nie panują.

Od lat kilku dur plamisty zmniejsza się stale i w ostatnich 2-3 latach liczby zachorowań nie przekraczały 6—7.000 przypadków rocznie na terenie całej Polski. Liczby te jednak wskazują, że w kraju jest wciąż tlejące zarzewie gotowe w chwilach klęski i nieszczęść płomieniem kraj cały ogarnąć.

(„Kurjer Warszawski“.)

DZIAŁ SPRAWOZDAWCZY.

Protokół

27 (III sesji) posiedzenia Rady Miejskiej m. Łodzi.

Łódź, dnia 17 grudnia 1925 r.

Komplet radnych 75. Obecnych radnych 59.

Komplet członków Magistratu 11. Obecnych członków Magistratu 10.

Posiedzenie otworzył o godz. 8.25 wiceprezes Rady Miejskiej, dr. W. Garliński, w obecności quorum Rady (69 członków), zaprosiwszy do stołu prezydjalnego radnych-sekretarzy K. Dworzniackiego i B. Wojakowskiego, oraz dyrektora biura R. M. P. Rundo, do prowadzenia protokołu.

Przed przystąpieniem do porządku dziennego Prezes Rady Miejskiej, dr. B. Fichna, wygłasza następujące uroczyste przemówienie.

„Prześwietna Radol U trumien dwu wielkich mocarzy słowa, dwu hetmanów ducha, stanęła kirem żaloby odziana cała Polska: niemasz już Żeromskiego, niemasz już Reymonta. Groby ich białym całunem pokryte, pokryte zimnym śniegiem ścieżki cmentarne, a wiatr chłodny smaga tych, którzy ku nim idą, którzy stają u grobu — odkrytą głową i wrytym na czole smut-

kiem. Bo zimno jest w całej Polsce, bo chłodno i głodno jest tym milionowym rzeszom, których przecież szczęście, których przecież radość, były istotnym celem twórczości obu pisarzy. Ziściły się ich marzenia: zmora przeszłości stała się tylko przykrym mirażem; złuda przyszłości zmieniała się w rzeczywistość. Jest Polska. Ale problem „Ludzi bezdomnych“ jak był, tak i jest nadal nierozwiązany. I darmo Dr. Judym robi olbrzymie wysiłki, darmo ręce sobie w pracy urabia powyżej łokci, — kwitnie nędza, panoszy się głód, szczyrzy zęby chłód... bo tylko garść jest w Polsce Judymów.

Tam, gdzie były nadzieje, gdzie był wielki i ofiarny wysiłek, gdzie była praca i rwało silne tętno życia — pozostały „popioły“. I czyżby mieli rację ci, którzy zarzucają nam brak poczucia rzeczywistości, brak dyscypliny społecznej, rażącą nieumiejętność gospodarowania? Którzy wspominają nam naszą przeszłość, dawną Polskę szlachecką, liberum veto i twierdzą uporczywie, że poraz wtóry „Rozdziobią nas kruki, wrony“?

I jeśli dzisiaj Łódź cała, miasto dziesiątków tysięcy ludzi bezdomnych, z pochyłonym czołem stanęła u trumien wielkich naszych twórców, to nie po to, by rozpamiętywać przeszłość, by jadem pesymizmu i niewiary obrzucać teraźniejszość. Ale po to, by w chwili niezmiernie ciężkiej i smutnej nauczyć się wierzyć, by czerpać pełniemi garściami z dzieł zmarłych twórców i pracować, pracować...

Niechaj uderzy w nas słony „Wiatr od morza” i przyniesie z sobą wielką nowinę: że oto płynię ku nam od tych wielkich przestrzeni morskich naszą „Wierną Rzeka” prawda o „Urodzie Życia”, a my odtąd tą prawdą, tą rzeczywistością, a nie fantasmagorjami, żyć będziemy.

Niechaj stanie się rzeczywistością morderczy, pełen tęczy i temperamentu chłop Reymontowski. Niechaj Antek Boryna pomnaża warsztat swej pracy, a stary Boryna umierając, niechaj wie, że umiera z garścią ziemi w dłoni, nie tylko ziemi swojej chłopskiej, ale po wieczne czasy polskiej.

Niechaj stanie się cud pracy, cud myśli twórczej: niechaj ożyje i zadymi wszystkimi kominami, niechaj zadudni wszystkimi wrzcionami Łódź — „Ziemia Obiecana”. A wtedy problem ludzi bezdomnych — będzie rozwiązany.

Tą wiarą w przyszłość, a usilną pracą w teraźniejszości, oddamy najtrwalszy hołd Żeromskiemu i Reymontowi.

Wielkim duchom zmarłych Rada Miejska m. Łodzi odda hołd przez powstanie.

Końcowego okresu przemówienia Prezesa Rada wysłuchała, stojąc.

Na wniosek Prezydium Rady Miejskiej — celem uczczenia pamięci zmarłych — Rada uchwaliła:

1. przenosić ul. Pańską na ul. im. Stefana Żeromskiego;
2. przemianować Górny Rynek na Plac im. Władysława Reymonta.

Uchwałę powyższą powzięto przez akklamację.

Przyjęto do wiadomości:

1. krótkie zapytania wzgl. odpowiedzi:

a) 1. r. Słoniewskiego, czy prawdą jest że w Wydziale Gospodarczym Komisja Kontraktowa odmówiła płacenia komornego w hotelach za lokale oficcerskie i że jeden z właścicieli hotelu zwrócił się do p. prezydenta Groszkowskiego, który wbrew uchwale Delegacji wypłacił mu zł. 1787. R. Słoniewski zapytuje, czy powyższe odpowiada rzeczywistości i jeżeli tak, to z jakiego tytułu i komu wzmiankowana kwota została wypłacona.

2. odpowiedź ławn. Muszyńskiego, że Magistrat udzieli wyjaśnień na następnym posiedzeniu Rady Miejskiej.

b) 1. r. Słoniewskiego, czy prawdą jest, że remont mieszkania p. Strohmeiera przy ul. Andrzeja Nr. 4 kosztował 8,000 złotych i że wzmiankowany lokal przez pół roku stał pusty, miasto zaś płaciło czynsz komorniany.

2. odpowiedź ławn. Muszyńskiego, że Magistrat udzieli wyjaśnień na następnym posiedzeniu Rady Miejskiej.

c) 1. r. Słoniewskiego: Czem Magistrat motywuje, że w schronisku dla sierot służba pracuje po 13 godzin dziennie.

2. odpowiedź ławn. Adamskiego w imieniu Magistratu: Co do schronisk, to w myśl

porozumienia ze związkami sprawa została załatwiona w ten sposób, że jeżeli jednego dnia pracuje ktoś w zakładzie 13 lub 12 godzin, to na drugi dzień 7 wzgl. 8. W to się wlicza 2 godziny, które służba zużywa na posiłek, tak że przeciętna ilość godzin w ciągu 2 dni jest 10 godzin dziennie, z tego 8 godzin pracy, a 2 godziny na posiłek.

d) 1. r. Milmana, czy prawdą jest, co pisze poseł p. Chądzyński w „Głosie Polskim” z dnia 1 grudnia r. b., że pobory władz magistrackich dochodzą do kilkuset dolarów miesięcznie.

2. odpowiedź prez. Cynarskiego, że dekret o samorządzie miejskim przewiduje, że uposażenia członków Magistratu wyznacza Rada Miejska.

e) 1. r. Holenderskiego, czy Magistrat zajął stanowisko w sprawie komisji międzyzwiązkowej pracowniczej co do udzielenia pracownikom umysłowym jednorazowej zapomogi. Memorjał skierowany był do R. M. przeszło 2 miesiące temu.

2. oświadczenie prez. Cynarskiego, iż Magistrat udzieli odpowiedzi na następnym posiedzeniu Rady Miejskiej.

2. Zawiadomienia członków Rady Miejskiej: inż. St. Batkowskiego, J. Bednarczyka, A. Cyrańskiego, L. Dębowskiego, Dr. St. Kopicńskiego, B. Mazurowskiego, L. J. Mincberga, M. Przedpełskiej, St. Rapalskiego, Dr. J. Rosenblatta, F. Wąszkiewicza, usprawiedliwiających nieobecność swą na posiedzeniu w dniu dzisiejszym.

3. Komunikat Koła Narodowego o de-sygnowaniu do Delegacji Wydziału Opieki Społecznej ob. Wacława Stępowskiego (ul. Gdańska Nr. 72) na miejsce ob. L. Stan-kiewicza.

4) Podanie Pana Marjana Cynarskiego, Prezydenta m. Łodzi, o udzielenie mu urlopu wypoczynkowego w czasie od dnia 4-go do 12-go stycznia 1926 r.

5. Uchwałę magistratu Nr. 1220 z dnia 24 listopada 1925 r., treści następującej:

„W związku z wnioskiem Komitetu Rozbudowy Miasta Nr. 298 | 25 z dnia 16 listopada 1925 roku postanowiono:

1) wypłacać członkom Komisji Rewizyjnej Komitetu Rozbudowy Miasta tytułem honorarium po zł. 25 za każdy wyjazd dla dokonania oględzin wznoszonej budowli, na wykończenie której ma być udzielona pożyczka z funduszy państwowych;

2) pobierać dla osób, ubiegających się o pożyczki budowlane z funduszy państwowych na pokrycie kosztów, związanych z wykonywaniem czynności przez Komisję Rewizyjną Komitetu Rozbudowy Miasta, opłaty w wysokości 1 proc. od sumy przyznanej pożyczki oraz

3) przesłać odpis niniejszej uchwały Radzie Miejskiej do wiadomości.

6. Odezwę do Generalnej Dyrekcji Poczt i Telegrafów w Warszawie treści następującej:

„Doszło do wiadomości Zarządu m. Łodzi, że Oddział Łódzki Polskiej Akcyjnej Spółki Telefonicznej nosi się z zamiarem podwyższenia w najkrótszym czasie taryfy abonamentowej telefonicznej. Na skutek wzmiankowanej wyżej wiadomości zwróciliśmy się do Zarządu Telefonów Łódzkich z prośbą o wyjaśnienie w tym względzie, wyrażając jednocześnie zapatrywanie, że obecnie obowiązująca taryfa jest dość wysoka, a podwyższenie jej bynajmniej nie przyczyni się do rozwoju tego tak potrzebnego dla ludności i sfer handlowo-przemysłowych naszego miasta środka komunikacji. W odpowiedzi na list nasz otrzymaliśmy od Zarządu Telefonów Łódzkich porównawcze zestawienie opłat abonamentu telefonicznego u nas i w innych krajach Europy, z którego wynika, że w Polsce opłaty te są znacznie niższe niż w innych państwach i dlatego wystąpienie P. A. S. T. do Ministerstwa Przemysłu i Handlu z projektem podwyższenia taryf telefonicznych znajduje swe słuszne uzasadnienie.

Podając powyższe do wiadomości, nie zamierzamy kwestjonować ścisłości danych, przedstawionych w zestawieniu Łódzkiego Zarządu Telefonów, jednakże z uwagi na wyjątkowy stan finansowy Państwa z jednej — oraz porównując warunki materialne obywateli naszych z zagranicznymi z drugiej strony możemy stwierdzić, że taryfa telefoniczna u nas w żadnym razie nie jest niższa niż w innych państwach, a przeciwnie — w warunkach obecnych przewyższa normy, odpowiadające zdolności płatniczej abonentów.

Gdy więc powyższe czynniki weźmiemy pod uwagę oraz nieodzowną i ogólną potrzebę rozwoju sieci telefonicznej w kraju, w szczególności w miastach handlowo-przemysłowych, do których Łódź w pierwszym rzędzie należy, — pozwalamy sobie twierdzić, że projekt podwyższenia taryfy telefonicznej nie jest uzasadniony.

Wobec przedstawionych argumentów zwracamy się z prośbą do Generalnej Dyrekcji Poczty i Telegrafów o wywarciu nacisku na Zarząd Telefonów Łódzkich Polskiej Akcyjnej Spółki Telefonicznej w kierunku zaniechania projektu podwyższenia taryfy abonamentowej telefonicznej.

W załączeniu przedkładamy odpis uchwały Rady Miejskiej w tej sprawie do wiadomości“.

1. Na administrację ogólną

2. Na Oświatę i Kulturę:

- a) wychowanie przedszkolne
- b) szkolnictwo powszechne
- c) szkolnictwo średnie
- d) zakłady pedagogiczne
- e) szkolnictwo wieczorne
- f) biblioteki
- g) Muzeum, Galeria i Teatr

7. Komunikat Prezydium R. M. w związku z zapytaniem r. Schweiga w sprawie pozostawania p. r. Bartzaka w stosunkach handlowych z Magistratem — że na odnośne zapytanie, skierowane w tej mierze do Magistratu, Prezydium Rady Miejskiej otrzymało pismo, treści następującej.

„W związku z zapytaniem p. r. dr. Schweiga, zgłoszonym na posiedzeniu Rady Miejskiej, odbytem w dniu 29 października 1925 roku, uprzejmie komunikujemy, iż Magistrat nie pozostaje z p. radnym St. Bartzakiem w żadnych stosunkach handlowych. Jak się po sprawdzeniu okazało, Komitet Budowy Teatru Miejskiego przy Magistracie m. Łodzi postanowił budowę studni w parku kolejowym, przeznaczonym pod budowę gmachu teatralnego w Łodzi, powierzyć firmie „W. Kussak“ w miejscu, a nie — jak to omyłkowo w wydrukowanym w Nr. 41 | 25 „Dziennika Zarządu m. Łodzi“ sprawozdaniu z posiedzenia Komitetu, odbytego w dniu 29 września 1925 roku, zaznaczono — firmie „Bartczak i Kussak“ w miejscu.“

U C H W A L O N O

A. W sprawach, objętych porządkiem dziennym.

I. W sprawie prowdorjumu budżetowego Zarządu Miejskiego na miesiąc styczeń 1926.

A. Rada Miejska, w związku z wnioskiem Magistratu Nr. 1289 z dnia 15 grudnia 1925 roku postanawia:

1. W miesiącu styczniu 1926 roku gospodarka miejska winna być prowadzona w ramach, określonych budżetem Zarządu m. Łodzi na rok administracyjny 1925, z tem, że ogólna suma wydatków nie może przekroczyć kwoty zł. 1.400.000,—;

2. zatwierdzić następujący podział kwoty zł. 1.400.000.— pomiędzy poszczególne działy Zarządu Miejskiego, a m.:

zł. 302.200.—

zł. 6.142.—

„ 149.170.—

„ 28.725.—

„ 16.985.—

„ 46.934.—

„ 9.874.—

„ 77.048.—

zł. 334.878.—

3. Na Opiekę Społeczną:			
a) opiekę ogólną	zł.	24.135.—	
b) utrzymanie kuchen	"	27.230.—	
c) domy wychowawcze	"	53.645.—	
d) Dom Starców i Kalek	"	18.580.—	
e) kolonje letnie i półkolonje	"	13.640.—	zł. 137.230.—
4. Na Zdrowotność Publiczną:			
a) szpitalnictwo	zł.	174.650.—	
b) sanitarja	"	26.520.—	
c) weterynarja	"	8.112.—	zł. 209.282.—
5. Na wydział Gospodarczy			
a) oczyszczenie placów	zł.	10.775.—	
b) parki miejskie	"	34.860.—	
c) oświetlenie ulic i placów	"	50.775.—	zł. 96.410.—
			zł. 1.080.000.—
6. Na zakłady miejskie:			
a) kinematograf	zł.	20.000.—	
b) zakład hodowlany	"	15.000.—	
c) oddział zaopatrywania	"	150.000.—	zł. 185.000.—
7. Inwestycje			
8. % od pożyczki rządowej	zł.	60.000.—	
9. Oddz. wymiaru p. pod. od doch. od lok.	"	36.000.—	
10. Oddz. Bud. Tramwajów Podmiejskich	"	23.125.—	
11. Urząd Zasiłkowy	"	1.500.—	
	"	14.375.—	zł. 135.000.—
			zł. 1.400.000.—

3. wezwać Magistrat do wykonania tej uchwały.

B. Rada Miejska wzywa Magistrat do zamknięcia rachunków z roku 1925 na dzień 1 lutego 1926 r.

W głosowaniu brało udział 69 członków R. M., z których 51 głosowało za, 18 zaś przeciwko uchwale.

D. c. n.

Sprawozdanie

z działalności Wydziału Oświaty i Kultury za czas od 1.VII.25 r. do 1.X.25 roku.

(Ciąg dalszy)

OŚWIATA I KULTURA POZA-SZKOLNA.

Miejskie Szkoły Wieczorne.

Wzorem lat poprzednich w dniu 15 września 1925 roku rozpoczęły się zajęcia w miejskich wieczornych szkołach powszechnych uzupełniających oraz na kursach dla dorosłych,

Zapisy do tych szkół odbyły się 9, 10 i 11 września, przyczem zauważono, że młodzież w wieku od 14 do 18 lat coraz liczniej zapisuje się do nich, co zawdzięczać należy w

pierwszym rzędzie sprężystemu nadzorowi Komisji Powszechnego Nauczania nad wypełnianiem obowiązku szkolnego.

W roku bieżącym jest czynnych 8 szkół powszechnych z 31 oddziałami. W dwóch uczą się tylko dziewczęta, w jednej starsze ponad 18 lat, i w pięciu młodzież płci obojga (w roku ubiegłym było czynnych 7 szkół powszechnych). Szkoły powszechne wieczorne cieszą się zasłużonym powodzeniem wśród młodzieży i osób dorosłych. Dowodem tego jest fakt wydania w roku szkolnym 1924/25 120 świadectw szkolnych, równoważnych ze świadectwami publicznych 7 klasowych szkół powszechnych.

Drugim typem szkół wieczornych, najbardziej rozpowszechnionych na

terenie Łodzi, są szkoły tak zwane uzupełniające, do których musi uczęszczać młodzież płci obojga w wieku od 14 do 18 lat, o ile nie uczęszcza do publicznych szkół powszechnych dziennych. Wszystkich szkół tego typu jest 60, z czego na męskie przypada 27, na żeńskie 30 i na mieszane 3. Oprócz wymienionych szkół istnieją Kursy dla dorosłych w ilości 4.

Do wymienionych szkół wieczornych (378 klas) uczęszcza ogółem 15.581 słuchaczy, w tem:

9.368 katolików
1.223 ewangelików
4.957 żydów
33 innych wyznań.

W szkołach tych wykłada 470 nauczycieli oraz 39 katechetów.

Miejska Zawodowa Szkoła Do kształcąca.

W roku szkolnym 1925/26 uruchomiono na terenie m. Łodzi 9 nowych szkół dokształcających zawodowych, wobec czego obecnie liczba tych szkół powiększyła się z 10 do 19, w tej liczbie 16 męskich i 3 żeńskie.

Powstanie 9 nowych szkół umożliwiło Wydziałowi Oświaty i Kultury przeprowadzenie poleconej przez Ministerstwo zasady, aby poszczególne szkoły grupowały jeden zawód, względnie zawody ściśle pokrewne.

Wynik zapisów, przeprowadzonych w początkach września r.b. wykazał potrzebę uruchomienia:

3 szkół grupy metalowej o 23 klasach przy frekw. 727 uczniów, 3 szkół grupy włókienniczej o 22 klasach przy frekw. 668 uczniów, 3 szkół grupy skórzananej o 20 klasach przy frekw., 503 uczn.; 2 szkół grupy drzewnej o 16 klasach przy frekw. 265 uczn., 2 szkół grupy ogólnej o 12 klasach przy frekw. 299 uczn., 1 szkoły grupy handlowej o 10 klasach przy frekw. 374 uczn., 1 szkoły grupy elektrotechnicznej o 6 klas.

przy frekw. 190 uczn., 1 szkoły grupy artyst.-zdobniczej o 7 klasach przy frekw. 201 uczn., 1 szkoły grupy krawczyń o 8 klasach przy frekw. 274 uczn., 1 szkoły grupy mieszanej o 17 klasach przy frekw. 569 uczn.,

Ogółem 141 klas przy frekwencji 4.070 uczniów.

Wykłady rozpoczęły się we wszystkich szkołach, z wyjątkiem XI, dnia 14 września r.b. Na utrzymanie personelu nauczycielskiego szkół zawodowych zwraca Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego $\frac{1}{3}$ część wydatków poniesionych przez Magistrat.

Miejska Biblioteka Publiczna.

Stan księgozbioru w dniu 31.IX r.b. wynosił 25.630 dzieł w 35.034 tomach (13.705 skatalogowanych.)

W okresie sprawozdawczym ilość książek wzrosła o 61 dzieł, z czego zakupiono 15 dzieł, reszta pochodzi z daru Instytutu „Biblioteki Polskiej“, dodatków do czasopism i książek wymienionych. Skatalogowano 301 książek.

Ogółem korzystało z biblioteki w III-cim kwartale 6.510 osób, w tej liczbie 4.299 mężczyzn i 2.211 kobiet. W stosunku do kwartału II-go frekwencja spadła o 4.000 osób. Spadek ten tłumaczy się okresem wakacyjnym, tembardziej, że w lipcu przez kilkanaście dni biblioteka była zamknięta z powodu remontu.

W związku ze spadkiem frekwencji, zmniejszyła się również w odpowiedniej proporcji poczytność książek. Czytano w okresie sprawozdawczym 11.953 książek, w tej liczbie 46 — z działu ogólnego, 1.633 — filozofji, 242 — religii 2017 — nauk społecznych, 217 — filologii, 1.935 — przyrody i matematyki, 669 — nauk stosowanych, 632 — sztuk pięknych, 3.213 — literatury, 1.349 — geografji. Prócz tego czytano: 1563 razy czasopisma, 213 razy czasopisma z lat ubiegłych i 866 książek własnych.

I Miejska Wypożyczalnia Książek dla dzieci i młodzieży.

Stan księgozbioru wynosił w dniu 31/IX r.b. 4.071 dzieł w 4.347 tomach (skatalogowanych 4.345),

Frekwencja ogólna wynosiła 6.650 osób, w tem 3.654 chłopców i 2.996 dziewcząt; średnia frekwencja dzienna 85.

W I-szej wypożyczalni zapisanych jest 1380 stałych czytelników, którzy wg. poziomu naukowego rekrutują się z:

	12 uczn.	II	oddz.	szkoły	powsz.
81	"	III	"	"	"
229	"	IV	"	"	"
335	"	V	"	"	"
586	"	VI	"	"	"
337	"	VII	"	"	"

1.380 uczniów szkół powszechnych w tej liczbie 724 chłopców i 656 dziewcząt.

W okresie sprawozdawczym wypożyczono do czytania ogółem 11.942 książki; największą poczytnością cieszył się dział powieści obyczajowych — 2853 książki, z działu książek dla dzieci przeczytano 2.326 dzieł.

Frekwencja w świetlicy wypożyczalni wynosiła 811 osób, które czytały ogółem 1.586 książek.

II Miejska Wypożyczalnia Książek dla dzieci i młodzieży.

Stan księgozbioru wynosił w dniu 31/IX r.b. 4.830 dzieł w 4906 tomach skatalogowanych.

Frekwencja w okresie sprawozdawczym wynosiła ogółem 7.922 osób, w tej liczbie 3410 chłopców i 4512 dziewcząt; średnia frekwencja dzienna 118 osób.

Wypożyczalnia liczy 1.137 stałych zarejestrowanych czytelników, którzy rekrutują się z:

	4 uczn.	II	oddz.	szkoły	powsz.
87	"	III	"	"	"
234	"	IV	"	"	"
254	"	V	"	"	"
277	"	VI	"	"	"
173	"	VII	"	"	"
108	przygodnych				

1.137 osób, w tej liczbie 479 chłopców i 658 dziewcząt.

W okresie sprawozdawczym wypożyczono do czytania ogółem 10.833 książki, największą poczytnością cieszył się dział bajek dla dzieci do lat 10 — 2.690 książek.

Samorząd młodocianych czytelników odbył w tym czasie 2 posiedzenia przy udziale 30 uczniów.

Frekwencja w świetlicy wypożyczalni wynosiła 3.087 osób, które czytały ogółem 6.114 książek.

III Miejska Wypożyczalnia książek dla dzieci i młodzieży.

Stan księgozbioru wypożyczalni w dniu 31/IX r.b. wynosił 3939 dzieł w 4013 tomach skatalogowanych; otrzymano darów — 15 książek.

Frekwencja wynosiła ogółem 7768 osób, w tem 3701 chłopców i 4067 dziewcząt; średnia dzienna 99 osób.

Wypożyczalnia liczy ogółem 1276 stałych zarejestrowanych czytelników, którzy rekrutują się z:

	21 uczn.	II	oddz.	szkoły	powsz.
201	"	III	"	"	"
382	"	IV	"	"	"
376	"	V	"	"	"
229	"	VI	"	"	"
67	"	VII	"	"	"

1.276 uczniów, w tej liczbie 634 chłopców i 642 dziewcząt.

W okresie sprawozdawczym wypożyczono do czytania ogółem 9.020 książek; największą poczytnością cieszył się dział powieści obyczajowych — 2138 książek; z działu bajek i powiastek dla dzieci do lat 10 przeczytano 2084 dzieła.

Frekwencja czytających w świetlicy wynosiła 2.621 osób, w tem 1382 chłopców i 1239 dziewcząt.

IV Miejska Wypożyczalnia książek dla dzieci i młodzieży.

Stan księgozbioru w dniu 31/IX r.b. wynosił 2.698 dzieł w 2.841 tomach; zakupiono w okresie sprawozdawczym 218 dzieł w 222 tomach, skatalogowano 497 tomów,

pozostało do skatalogowania 99 książek.

W okresie sprawozdawczym korzystało z wypożyczalni 5.775 osób, w tem 2.615 chłopców i 3160 dziewcząt; średnia dzienna frekwencja wynosiła 74 osoby.

W związku z powiększeniem się stanu książek, zwiększyła się również liczba czytelników o 200 osób.

Wypożyczalnia liczy ogółem 710 czytelników, w tem 360 chłopców i 350 dziewcząt, którzy rekrutują się z:

66	uczni.	II	oddz.	szkoły	powsz.
203	"	III	"	"	"
183	"	IV	"	"	"
139	"	V	"	"	"
84	"	VI	"	"	"
35	"	VII	"	"	"

W III kwartale wypożyczono do czytania w domu 9372 książki; największą poczytnością cieszył się dział bajek i powiastek dla dzieci do lat 10 — 2585 książek.

V Miejska Wypożyczalnia książek dla dzieci i młodzieży.

Otwarta została dla użytku czytelników w dniu 1 lipca r. b. Stan księgozbioru w dniu 31/IX r. b. wynosił 1680 dzieł w 1886 tomach; zakupiono w III kwartale 158 książek. Kierownictwo szkoły powszechnej Nr. 77 ofiarowało 160 książek, czytelnicy — 14 książek.

Frekwencja czytelników wynosiła ogółem 2.974 osób, w tem 1.69 chłopców i 2.105 dziewcząt. Dotychczas zarejestrowano 406 stałych czytelników. W miarę powiększenia się inwentarza książkowego, będzie wzrastała liczba dzieci korzystających z biblioteki. Nadmienić wypada, iż na 600 zapotrzebowanych przez nauczycielstwo deklaracji, uwzględnione być może tylko 150 zgłoszeń, ze względu na brak książek.

Ogółem przeczytano w okresie sprawozdawczym 3064 książki, z czego na dział bajek dla dzieci do lat 10 przypada 1.109. (D.c.n.)

Obwieszczenia i okólniki.

Okólnik Nr. 41.

Anulując okólnik Nr. 11, z dnia 27.II.1922 roku, poleca się niezwłocznie przystąpić do spisania na niżej wymienionych zasadach, ruchomego majątku miejskiego, znajdującego się w posiadaniu poszczególnych Wydziałów i podporządkowanych agend.

I. W tym celu należy przede wszystkim wstrzymać z dn. 1-go stycznia 1926 roku, t. j. w chwili rozpoczęcia spisu jakiegokolwiek przesuwania ruchomości na zewnątrz agend i biur.

II. Dokonać ogólnego spisu inwentarza ruchomego w porządku alfabetycznym nazw przedmiotów w centralach Wydziałów, podległych instytucjach, nie wyłączając rzeczy, zmagazynowanych na strychach lub w innych pomieszczeniach.

III. Przedstawić najpóźniej do dnia 15-go stycznia 1926 roku Wydziałowi Gospodarczemu ogólny spis inwentarza w 2-ch egzemplarzach pg. poszczególnych jednostkowych grup przedmiotów, jak — stoły, szafy, biurka i t. p.

IV. Nie podlegają spisowi:

1) przedmioty, służące do jednorazowego użytku (płyny, materiały piśmienne, stempelki)

2) rzeczy drobne, nie brane pod uwagę przy asekurowaniu, jako mało wartościowe (ścierki, szczotki do zamiatania, wyroby fajansowe)

V. Wydział Gospodarczy wciągnie do odpowiednich rubryk otrzymanych spisów inwentarza przeciętne ceny, dla poszczególnych grup przedmiotów (ceny te ustali specjalnie wyłoniona komisja rzeczoznawców), poczem zwróci jeden egzemplarz zainteresowanemu Wydziałowi celem utworzenia:

1) księgi inwentarza oraz

2) księgi segregacyjnej,

które każdy Wydział, jako samodzielna jednostka administracyjna, obowiązany jest prowadzić. Niezależnie od tego równoległe każda

podległa agenda prowadzi identyczne księgi, przyczem biura wydziałowe traktowane winny być jako agenda, czyli prowadzić oddzielne księgi ze względu na ułatwienie szybkiej orientacji i kontroli.

Ruchomości każdej instytucji wpisują się jednostkowymi grupami, naprz.: 5 stołów, 3 szafy, 15 garnków i t. d.

VI. Zadaniem Wydziału Gospodarczego jest prowadzenie księgi głównej ogólnego ruchomego majątku miejskiego z otwartymi kontami dla każdego Wydziału oddzielnie celem wciągania ewentualnych uzupełnień, oraz ogólnej księgi segregacyjnej.

VII. Bezpośrednie przesuwanie mebli i innych zainwentaryzowanych przedmiotów z jednego Wydziału do drugiego jest niedopuszczalne, chyba za pośrednictwem Składnicy Wydziału Gospodarczego, która przeprowadzi przez księgi odpowiednią zmianę w majątku miejskim, zwłaszcza, że mowa o obiekcie, będącym w dotychczasowym użyciu Miasta, a nie nowopowstałym, względnie zakupionym przedmiocie.

VIII. Skreślanie z inwentarza rzeczy zniszczonych, skradzionych lub dla złego stanu nie nadających się do dalszego użytku — następuje li-tylko na wniosek zainteresowanego Wydziału, akceptowanego przez:

1) komisję wydelegowaną w osobach inspektora majątku ruchomego oraz przedstawiciela zgłaszającego się Wydziału i

2) delegację Wydziału Gospodarczego, jako organu decydującego.

IX. Za należyte dokonanie spisów inwentarza, dokładne prowadzenie ksiąg i pieczę nad całością majątku miejskiego ruchomego — odpowiedzialni są naczelnicy Wydziałów, względnie kierownicy Oddziałów.

X. W końcu każdego roku administracyjnego Wydziału obowiązane są dokonywać spisów rema-

mentu i po zamknięciu ksiąg inwentarzowych na 1-go stycznia każdego roku odliczać 10% na ogólną amortyzację, przesyłając Wydziałowi Gospodarczemu dla kontroli posiadany spis inwentarza z odpowiednimi uzupełnieniami.

Uwaga: Wszelkich bliższych informacji udzieli Wydział Gospodarczy, do którego należy bezzwłocznie się zwrócić z zapotrzebowaniem na książki i druki.

Łódź, dnia 28 grudnia 1925 roku.

Prezydent
(—) Cynarski.

Dyrektor
Zarządu Głównego
(—) Zalewski.

Kronika miejska.

— **Życzenia noworoczne.** W dniu Nowego Roku o godzinie 12-iej w poł. w sali posiedzeń Magistratu zebrał się wyżsi urzędnicy miejscy celem złożenia życzeń noworocznych Prezydium Magistratu w osobach pp. prezydenta Cynarskiego i wiceprezydentów Wojewódzkiego i Groszkowskiego.

Okolicznościowe przemówienie wygłosił dyrektor Zarządu Głównego p. J. Zalewski, składając pp. prezydentom życzenia w imieniu zebranych. Odpowiadał w imieniu Prezydium Magistratu p. prezydent M. Cynarski.

Po krótkim „cercle“, o godz. 1-iej popoł. członkowie Magistratu in corpore udali się do Województwa, celem złożenia życzeń noworocznych dla p. prezydenta Rzeczypospolitej i rządu. W imieniu wyższych urzędników miejskich udała się w tymże celu do Województwa delegacja w osobach pp. dyrektora Zalewskiego, naczelnika Rzewskiego, wicedyrektora M. Kalinowskiego i naczelnika Grajnera. W godzinach popołudniowych ta sama delegacja złożyła życzenia p. prezesowi

Rady Miejskiej, d-rowi B. Fichnie w jego mieszkaniu.

— **Z obywatelskiego Komitetu pomocy bezrobotnym.** W czwartek dnia 31 grudnia r. ub. odbyło się posiedzenie obywatelskiego komitetu niesienia pomocy bezrobotnym.

Na wstępie p. Wojewoda zakomunikował, że wbrew pierwotnym, przewidywaniom węgla, nadsyłany z kopalń górnośląskich nadaje się w zupełności do opalania w piecykach robotniczych, co zostało stwierdzone przez specjalnie wyłonioną komisję rzeczoznawców. Skutkiem tego rozpoczęto już wydawanie talonów węglowych.

Ze sprawozdania sekcji finansowej wynikało, że dwugroszowy podatek od biletów tramwajowych został już przez Radę Miejską uchwalony i wejdzie w życie w najbliższych dniach. Ponadto komisja zastanawia się nad innymi jeszcze formami opodatkowania i przedłoży odnośne projekty do rozpatrzenia komitetowi.

Sekcja rozdzielcza w dalszym ciągu prowadzi rozdawnictwo środków żywnościowych, a ostatnio również i węgla. Na wniosek p. wojewody sekcja przystąpi do wydawania żywności również i bezrobotnym sezonowym. Narazie bezrobotni ci oprócz pełnej racji żywnościowej otrzymywać będą po jednym kocu węgla. Przy tej sposobności p. wojewoda podkreślił z naciskiem, że wszelkie formalności przy sprawdzaniu tożsamości bezrobotnych, ubiegających się o pomoc doraźną, muszą być jaknajbardziej ograniczone.

W wolnych wnioskach p. prezes Sądu Okręgowego Kamiński zaproponował, aby komitet, idąc wzorem kilku innych miast, zastanowił się nad sposobem zatrudnienia bezrobotnych wzamian za udzielaną pomoc w postaci zapomóg rządowych, żywności i opału. P. prezes nadmienił, że możnaby bezrobotnych, korzystających z zapomóg zatrudniać partjami przynajmniej jeden dzień w tygodniu.

Wniosek p. prezesa Kamińskiego został przyjęty z tem, że Magistrat wspólnie z województwem ustanowi się nad sposobami produkcyjnego wyzyskania bezrobotnych.

Ze sprawozdania skarbnika komitetu wynika, że z dobrowolnych ofiar wpłynęło do kasy przeszło 10.000 złotych.

Przy tej sposobności p. wojewoda wyraził J. E. ks. biskupowi Tymienieckiemu podziękowanie za ofiarność duchowieństwa kurji biskupiej łódzkiej, które ze swych skromnych dochodów złożyło na rzecz komitetu 2.000 złotych, stanowiących pierwszą większą ofiarę na rzecz bezrobotnych.

Ofiarność publiczności łódzkiej nie jest dotychczas taką, jakiej należałoby oczekiwać ze względu na cel. Należy się jednak spodziewać, że napływ ofiar w najbliższej przyszłości będzie obfity.

— **Wigilia w Miejskich Domach Wychowawczych.** W czwartek, dnia 24-go grudnia r. ub. z okazji Wigilii Bożego Narodzenia, przedstawiciele samorządu łódzkiego pp. prezydent miasta M. Cynarski, wiceprezydenci miasta inż. W. Wojewódzki i W. Groszkowski, ławnik Wydziału Opieki Społecznej W. Adamski, radni: W. Credowa i K. Dworzniecki, członek delegacji Wydziału Opieki Społecznej p. Anzelakowa oraz dyrektor Zarządu Głównego J. Zalewski i naczelnik Wydziału Opieki Społecznej T. Wisławski dokonali tradycyjnej wizytacji Miejskich Domów Wychowawczych przy ul. Wiznera 25/27, Karolewskiej 51, Kopernika 51, Sienkiewicza 47 i Tramwajowej 15.

Po złożeniu życzeń i przełamaniu się opłatkiem przez obecnych pp. członkowie Prezydium Magistratu wygłosili okolicznościowe przemówienia. Następnie odbyły się popisy dziatwy, poczem dziatwie rozdano podarunki i łakocie. W każdym Domu Wychowawczym przy pięknie ubranej i rzęsiście oświetlonej choince spędzono miłe chwili-

le, słuchając kolend, odśpiewanych przez wychowañców.

— **Wigilja w Domu Starców i Kalek Chrześcijan.** W czwartek, dnia 24 grudnia r. ub. p. wiceprezydent W. Groszkowski w towarzystwie ławnika Wydziału Opieki Społecznej W. Adamskiego, radnych: Credowej, Dworznieckiego, p. Anzela-kowej, członka delegacji Wydziału Opieki Społecznej, dyrektora Zarządu Głównego J. Zalewskiego, na-czelnika Wydziału Opieki Społecznej T. Wisławskiego oraz przedsta-wicieli Zarządu Chrześcijańskiego T-wa Dobroczyńności z p. Zieglerem na czele, wizytował Dom Star-ców i Kalek Chrześcijan przy ul. Narutowicza 60.

Po wygłoszeniu przez wicepre-zydenta W. Groszkowskiego ser-decznego przemówienia i życzeń, zebrani przełamali się ze wszyst-kiemi pensjonarzami opiatkiem. Na-der miłe wrażenie wywarło na pen-sjonarzach odegranie przez orkiestrę kolend i całego szeregu utworów muzycznych.

Orkiestry użyczyło bezinteresow-nie Stowarzyszenie Robotników Chrześcijańskich.

— **Poświęcenie kaplicy w IV Do-mu Wychowawczym.** W piątek, dnia 25 grudnia r. ub. o godzinie 8 i pół rano w IV Miejskim Domu Wychowawczym przy ul. Wiznera 25/27 odbyło się poświęcenie kapli-cy zakładowej.

Aktu poświęcenia dokonał J. E. ks. biskup Tymieniecki w asystencji ks. kapelana Akmana. Podczas mszy św. celebrowanej przez J. E. ks. biskupa, dziatwa z Domu Wy-chowawczego wykonała pienia reli-gijne; po nabożeństwie J. Eksc. ks. biskup wygłosił okolicznościowe przemówienie.

Samorząd miejski reprezentował ławnik Wydziału Opieki Społecznej — Wł Adamski oraz p. Anzela-kowa—członek Wydziału Opieki Spo-łecznej.

— **W sprawie państwowego po-datku dochodowego.** Wydział Po-datkowy Magistratu m. Łodzi przy-pomina, że w myśl art. 46 i 47 Usta-wy o państwowym podatku docho-wym, osoby zajmujące mieszkania, obowiązane są do dnia 1 stycznia 1926 r. wręczyć właścicielom do-mów, względnie rządcom wykazy osób, zamieszkałych w dniu 15 gru-dnia r. ub. w ich mieszk. i szczegó-łowe wykazy członków rodziny, bę-dących na utrzymaniu.

Właściciele, względnie rządcy do-mów, obowiązani są w myśl art. 48 wspomnianej ustawy sporządzić i-mienne listy osób, zajmujących w dniu 15 grudnia w ich domu miesz-kania lub pomieszczenia na zakłady handlowe i przemysłowe.

Zarówno listy imienne, jak i wspomniane wyżej wykazy powin-ny być złożone komisji szacunkowej najpóźniej do dnia 15 stycznia 1926 roku.

Wobec powyższego właściciele, wzgl. rządcy domów proszeni są we własnym interesie o wcześniejsze zgłaszanie się do Wydziału Podat-kowego (Plac Wolności Nr. 2, I pię-tro) po odbiór blankietów do wspo-mnianych list i wykazów.

— **Sprawa sprzedaży lodu ze sta-wów podmiejskich.** Wobec tego, że stawy, leżące w obrębie miasta są zanieczyszczone i woda z nich jest szkodliwa dla zdrowia — De-legacja Wydziału Zdrowotności Pu-blicznej na ostatniem posie-siedzeniu postanowiła — zgodnie z wnioskiem Oddziału Sanitarnego:

1) zabronić sprzedaży lodu z tych stawów do użytku wewnątrz-nego;

2) zezwolić na używanie tego lodu jedynie do celów technicz-nych, do użycia zewnętrznego.

W związku z powyższem uchwa-lono również polecić Wydziałowi opracowanie wniosku w sprawie fabrykacji przez miasto lodu sztucz-nego.

— **Za anty-sanitarny stan posesyj.** Komisarjat Rządu na m. Łódź zawiadomił Wydział Zdrowotności Publicznej, iż — na wniosek Komisji Sanitarnych — za utrzymywanie posesyj w stanie anty-sanitarnym w drodze administracyjnej zostali ukarani następujący właściciele;

Rozental i Lewy (Kilińskiego 99) na grzywnę 25 zł., Antoni Rybak (Szosa Pabjanicka 35) — 10 złotych, Henryk Necel (Wiznera 14) — 10 złotych oraz Andrzej Wasiak (Składowa 23) i Jan Girber (Wiznera 20) po 5 złotych każdy.

— **Ruch ludności w Łodzi w trzecim kwartale 1925 r.** Według danych Wydziału Statystycznego ruch naturalny ludności w trzecim kwartale 1925 r. przedstawiał się następująco:

Zawarto małżeństw: w lipcu 300, w sierpniu 376, we wrześniu 359, ogółem w trzecim kwartale — 1035.

Urodzeń żywych było: w lipcu 1043, w sierpniu 1228; we wrześniu 1089, ogółem w III kw. — 3360.

Zgonów (bez nieżywo-urodzonych) było: w lipcu 678, w sierpniu 706, we wrześniu 652, ogółem w III kw. — 2036.

Przyrost naturalny wynosił: w lipcu 365, w sierpniu 522, we wrześniu 437, ogółem w III kw. plus 1324.

Na tysiąc mieszkańców w stosunku rocznym przypadało w III kwartale r. ub.: małżeństw 7, 7, urodzeń żywych 24,8, zgonów 15,0 przyrostu naturalnego plus 9,8.

Dane powyższe warto zestawić z danymi za analogiczny czasokres roku poprzedniego. W trzecim kwartale 1924 roku na tysiąc mieszkańców w stosunku rocznym przypadało: małżeństw 7,9, urodzeń żywych 24,1, zgonów 15,5 przyrostu naturalnego 8,6.

Z przytoczonego zestawienia wynika, że ruch naturalny w III kwartale 1925 roku przedstawia się naogół korzystniej, niż w analogicz-

nym okresie r. poprzedniego. Stwierdzamy mianowicie wzrost urodzeń żywych przy jednoczesnym spadku zgonów. Wypada zanotować natomiast nieznaczny spadek wskaźnika małżeństw: 7,7 w roku 1925 wobec 7,9 w roku 1924.

Przyrost napływowy w III kwartale r. ub. kształtował się jak następuje: w lipcu minus 1446 osób, w sierpniu plus 459, we wrześniu plus 4540 osób. Ogółem przyrost napływowy wynosił w III kwartale r. ub. 3553 osób.

Ogólna liczba mieszkańców m. Łodzi na 1 października r. ub. według obliczeń Wydziału Statystycznego wynosiła 543,477 osób, gdy w październiku 1924 r. Łódź liczyła 521,176 mieszkańców. W odstępnie rocznym liczba mieszkańców naszego miasta powiększyła się zatem o 22,301 osób.

Z życia miast polskich.

Roboty publiczne dla bezrobotnych w Warszawie.

W wykonaniu uchwały Rady Miejskiej z dn. 12 grudnia r. ub. Magistrat m. st. Warszawy rozpoczął w szybkim tempie angażowanie bezrobotnych do robót publicznych.

Dotychczas przyjęto 850 robotników, zgłoszonych przez Państwowy Urząd Pośrednictwa Pracy w Warszawie. Robotnicy ci otrzymują od 4 do 6 zł. dziennie i są zatrudnieni przy robotach ziemnych w Młocinach oraz przy rozbiórce wału kolejowego na Pradze.

W skład zarządu, powołanego do dysponowania funduszami na zatrudnienie bezrobotnych weszli wiceprezydent miasta p. Jankowski, inż. Z. Słomiński oraz ławnicy Kuksz i Szczypiorski.

Zjazd Związku miast pomorskich.

Odbył się w Grudziądzu zjazd Związku miast pomorskich z udziałem przedstawicieli magistratów wszystkich miast Pomorza. Zjazd

otworzył prezes Związku, prezydent m. Grudziądzka p. Włodek. Uchwalono rezolucje o potrzebie przejścia przez magistraty pewnych funkcji izb skarbowych, o redukcjach budżetowych. Następnie dyskutowano nad sprawą zaciągnięcia 25-miljonowej pożyczki dolarowej. Pożyczka ta, zaofiarowana podobno przez pewne sfery gospodarze Ameryki, poręczona być musiała całym majątkiem miast i powiatów pomorskich. Istnieje przypuszczenie, że w danym przypadku poza Ameryką stoją Niemcy, które chciały pożyczkę tę wyzyskać dla swoich celów politycznych. Po gorącej dyskusji uchwalono odpowiednich pertraktacji nie zrywać, uznano jedynie konieczność zachowania w tym przypadku wielkiej ostrożności.

Otwarcie mleczarni miejskiej w Warszawie.

W dn. 2 stycznia r. b. została otwarta wielka mleczarnia miejska przy ul. Wielkiej Nr. 14, (między ul. Sienną a Złotą).

Mleczarnia zaopatrywana będzie w mleko butelkowe dla dzieci i mleko „miarowe“ 1-go gatunku, pod kontrolą sanitarną.

Mleko pochodzić będzie z obór własnych „Agrilu“ i z dostaw stałych, zakontraktowanych przez „Agril“ w większych oborach prywatnych poza Warszawą.

Do czasu wybudowania specjalnej mleczarni z nowoczesnymi urządzeniami, „Agril“ prowadzi jeszcze centralę swoją mleczną przy ul. Leszno 82, gdzie mleko poddawane jest szczegółowej analizie lekarskiej i rozlewane do naczyń dla sprzedaży detaliczne.

Ruch wydawniczy.

„Samorząd Miejski“.

Zeszyt 12-ty z a grudzień r. ub. organu Związku Miast Polskich, miesięcznika „Samorząd Miejski“, redagowanego przez Dyrektora biura tegoż Związku, Henryka Grotowskiego, w części artykułowej przynosi stadjum opracowane według metody historycznej i o wnioskach głęboko sięgających w praktyczne życie samorządowe, dr. J. Polaka p. t. „O organizacji rządu i samorządu w dziedzinie zdrowia publicznego“. Przedstawiając stan współczesny zaniedbanej a tak doniosłej kwestji zdrowia publicznego, autor oparł go na bardzo obszernem, umotywowanem również i danemi statystycznymi tle historycznym i w końcu pracy ściśle stwierdza, że samorządy miejscowe są głównym organem czynnym zdrowia publicznego.

Część naukowo-informacyjna tego zeszytu „Samorządu Miejskiego“ przedstawia materiał bardzo obszerny i różnorodny, a zgrupowany metodycznie. Wyzyskane zostały wszystkie formy naukowej informacji: kronika, skorowidz, bibliografia i przegląd wydawnictw. Otrzymuje mianowicie czytelnik: kronikę z życia miast i zagraniczną, skorowidze ustaw i rozporządzeń, skorowidze rzeczowe druków Sejmu, bibliografię zagraniczną międzynarodowych dokumentów miejskich i t. d. Kronika zagraniczna, na którą Redakcja zwraca specjalną uwagę posiada charakter artykułowy; uwzględniono mianow. Belgię, (artykuł o działalności krajowego t-wa budowy tanich mieszkań i domów) i Włochy (artykuł o wystawie miast w Vercelli).

Treść Nr. 1.

O akcję o przeciwdurową.—Dr. Jerzy Babecki.

Dział sprawozdawczy.

Protokół 27 (III sesji) posiedzenia Rady Miejskiej z dn. 17 grudnia 1925 r.

Sprawozdanie z działalności Wydz. Oświaty i Kult. za czas od 1.VII.25.—1.X.25 r.

Obwieszczenia i okólniki.

Z życia miast polskich.

Kronika miejska.

Ruch wydawniczy.

Licytacje przymusowe.

Wydział Podatkowy Magistratu m. Łodzi niniejszem podaje do wiadomości, że **w dniu 5 stycznia 1926 roku, między godziną 9 rano a 4 popołudniu** odbędą się licytacje przymusowe ruchomości niżej podanych osób za niewpłacone podatki:

Akerberg A., Południowa 2, meble. Amzel J., Nowomiejska 15, zegar, 2 słupki. Bemkel D., Południowa 16, meble. Buchersznit M., Bazarna 8, meble. Brzeziński, Lipowa 20, pianino. Berger N., Pomorska 25, szafa, zegar. Borensztajn M., Wschodnia 44, meble. Braun J., Południowa 9, meble. Borensztajn J., Południowa 13, meble. Braun I., Wschodnia 55, meble. Brajtsztaje R., Zakątna 23, meble. Byster i Szafir, Pl. Wolności 9, 50 par skarpetek. Buchar F., Pl. Wolności 10, patefon. Borensztajn Ł. Brzezińska 5, meble. Borensztajn D. A. Brzezińska 5 szafa. Bacharjer H., Wschodnia 33, szafa. Berger S. J. Zgierska 50, 100 beczek bementu, kasa ogniotrwała. Bilow J., Zgierska 112, meble. Chamber H. L., Konstancyńska 69, meble. Cygler S., Narutowicza 56, meble. Chajmowicz S., Konstancyńska 18, meble. Chinke E., Wschodnia 18, meble. Chorowski M., Pańska 36, meble. Dudak A., Zawadzka 15, meble. Drapisz E., Wschodnia 55, 3 paczki przędzy. Dajczman S., Konstancyńska 30, meble. Erlich H., Konstancyńska 77, meble. Fuks I., Pomorska 73, meble. Frenkiel A., Młynarska 9, szafa. Kadzidło F., Zachodnia 14, szafa. Fiszler D., Cegielniana 26, 9 szt. towaru. Grosman S., Gdańska 40, meble. Grinblat J. Wschodnia 50, meble. Gutermań I. H., Kościelna 4, worek orzechów. Groskop M., Lipowa 27, meble. Groskop M., Marysińska 25, meble. Gilis A. i S-ka, Pomorska 98, biurka, maszyna do pisania. Gejer J., Zgierska 96, pianino. Grinszpan H., Pomorska 18, maszyna do pisania, urządzenie biura. Goldbard E., Pańska 39, szafa. Granka S., Wschodnia 25, stół. Goldberg M., Nowomiejska 18, maszyna do szycia. Gomuliński Z., Kilińskiego 97, szafa. Gabriel G., Zawisy 47, kreenes. Hochman S., Krótka 517, zegar, lustro. Hwat H., Wschodnia 72, 3 szt. towaru. Herszenberg L., Piotrkowska 17, szafa. Hejman I. i J., Południowa 40, lustro. Ikka B-cia, Pańska 3, szafa, kredens. Jakobson M., Południowa 42, kreenes, zegar. Jasnyboski A., Marysińska 59, lustro. Jędrzejczak S., Aleksandrowska 48, maszyna do szycia. Jęzewicz S., Hauzlera 4, meble. Kon W., Gdańska 35, meble. Krygier S., Konstancyńska 98, lustro. Kapłań A., Piotrkowska 16, otomana, kasa ogniotrwała. Kon I., Pomorska 67, meble. Krokowski Z., Pomorska 69, pianino. Kramer J., Zgierska 21, meble. Kapelusze E., Pl. Wolności 10, obrus, dywan. Korzeniecka Ch., Zawisy 30, kredens. Kowalski M., Południowa 42, kredens. Kujiński W., Zakątna 19, szafa. Krauze I., Zawadzka 23, zegar. Kobza J., Brzezińska 60, szafa, zegar. Lew A., Narutowicza 31, meble. Litenberg J., Piotrkowska 43, pianino. Litorwski S., Pomorska 60, maszyna do pisania, meble. Lewi S., Zawadzka 20, meble. Lenz A., Zawisy 26, meble. Lipszyc M. i Wajnberg G., Piotrkowska 24, 9 chustek wełn. Litwin S., Aleksandrowska 45, maszyna do szycia, szafa. Łęczycki N., Cegielniana 10, meble. Majranc D., Konstancyńska 49, meble. Milgrom S., Nowomiejska 34, kredens. Milczarek M., Aleksandrowska 48, mandolina, szafa. Nojman K., Gdańska 38, maszyna do pisania. Nowak P., Pomorska 39, meble. Nassis Z., Południowa 9, kredens. Najmark A., Al. I Maja 21, kozetka. Ordynans S., Konstancyńska 48, maszyna do szycia, lustro. Oksenberg M. A., Nowomiejska 2, paleta damskie. Ostrowiecki S., Zakątna 28, meble. Piernik J. Dolna 12, 2 szafy. Plywacki A. L., Pomorska 25, meble. Pelmuter A., Narutowicza 40, meble. Pechman M., Narutowicza 49, meble. Poznerson S., Pańska 18, meble. Patman H. M. Północna 1/3, 2 kontuary, waga, 20 but. atramentu, różne towary papierowe. Pałowski K., Kielbacha 24, kredens, zegar. Pelmuter S., Rybna 12, 2 bufety. Praw Z., Zgierska 18, meble. Przygoński J., Konstancyńska 41, meble. Perle E. N., Zawadzka 4, meble. Pytowski S., Cegielniana 64, meble. Peter A. M., Piotrkowska 19, 25 chustek, tremo, biurko. Rajnhold A., Cymera 29, meble. Retelewski J., Franciszkańska 58, kredens. Rate Z., Narutowicza 18, meble. Rozenblum J., Piotrkowska 14, meble. Rozenblum S., Pomorska 4, 25 szt. towaru. Rzepkiewicz M. i Maczki M., Pomorska 67/75, meble, kasa ogniotrwała, Rabinowicz J., Wschodnia 50, meble. Rozenberg M., Wschodnia 45, meble. Rotenberg B., Południowa 27, maszyna do szycia. Rak M., Zawadzka 12, 6 krzesel. Radoszycki M., Wschodnia 35, kanapka. Rotberg, Cegielniana 2, pianino. Rajski A., Brzeska 9, koń, wóz. Szwarzbard G., Konstancyńska 42, meble. Szymański F., Konstancyńska 61, kasa ogniotrwała. Suliński A., Marysińska 9, urządzenie sklepu. Secowski J., Nowomiejska 15, meble. Secewski J., Nowomiejska 15, 5 szt. towaru. Slinkowicz S., Nowomiejska 27, maszyna do szycia. Szlamowicz M., Południowa 20, meble. Sztajnsznajder A., Północna 12, meble. Salomowicz M., Południowa 20 meble. Salomonowicz M., Południowa 20, szafa. Szymański W., Wschodnia 24, lustro. Sztajer B., Piotrkowska 17, meble. Szer H., Kilińskiego 41, meble, 5 chustek. Szwarz M., Wschodnia 33, szafa. Sieradzki I. Al. I Maja 3, 6 krzesel. Stopnicki K., Aleksandrowska 4, toaleta. Ślaczakowa A., Batorego 9, zegar. Szwałkowski W., Krótka 12, 200 szt. opraw do szczonek. Szaks L., Aleksandrowska 39, meble. Słodkiewicz H., Zgierska 21, meble. Skorasiński I., Konstancyńska 37, meble. Szpiro F., Narutowicza 58, 3 garnitury

męskie, futro. Tajtelbaum J., Narutowicza 32, meble. „Textylja“ firma, Piotrkowska 17, 3 szt. flaneli, 2 szt. cajgu, 4 paki muślinu. Taub B-cia, Piotrkowska 22, meble. Unger i Krakowski, Zgierska 73, kasa ogniotrwała. Wdgodzki D., Nowocągielniana 52, kredens. Werdygier J., Nowomiejska 24, kasa ogniotrwała. Wyślicki A., Pańska 12, meble. Weber A., Pańska 46, meble. Wajnberg A., Piotrkowska 17, 5 płaszczy. Warszawiak B., Pl. Wolności 10, meble. Wolfowicz S., Pomorska 8, 19 par botów. Wajsztajn L. I., Fajfra 9, kredens. Wiązkowski B., Zgierska 17, toaleta. Wajs N., Aleksandryjska 2, 59 worków mąki. Zaromb L., Kilińskiego 48, meble. Zarzevska R., Pomorska 3, meble.

W dniu 7 stycznia 1926 r. między godz. 9-tą rano, a 4-tą po poł.

Blaustork, Przejazd 8, meble. Bik B., Wysockiego 5, warsztat stolarski. Bosian A., Andrzeja 35, szafa. Barsiński W., Wiznera 29, szafa. Berlin A., Gdańska 72, pianino. Bławat M., Piotrkowska 82, meble. Bek F., Słowiańska 15, meble. Czlenow S., Andrzeja 33, kredens. Domanowicz L., SS-owie, Zakątna 85, meble. Eilenberg J., Lipowa 4, tremo. Friszman D., 6 Sierpnia 32, meble. Ferszt H., Wodny Rynek 13, 10 korcy owsa, waga, palto, meble. Giszter Z., Napiórkowskiego 70, maszyna do pisania. Fruchtgarten G., Piotrkowska 50, meble. Gampe J., Piotrkowska 210, kasa ogniotrwała. Gabriel T., Piotrkowska 209, meble. Goszczyński S., Przejazd 40, biurko. Guter S., Zielona 39, szafa. Głowiński E., Pańska 85, meble. Hintze R. i Buss O., Wólczajska 210 | 208, meble. Hundke O., Andrzeja 35, meble. Hagendorf U., Piotrkowska 108, szafa. Jakubowicz S., Węgłowa 10, meble, gramofon. Kwaśner J., Karola 11 | 13, kasa ogniotrwała, 3 biurka. Knapp W., Kilińskiego 109, pianino. Kuszer R., Napiórkowskiego 5, otomana, szafa. Kołasz A., Napiórkowskiego 7, szafa, otomana. Kaliński M., Senatorska 25, meble. Kon B-cia, 7 Sierpnia 74, kasa ogniotrwała. Klotz S., Andrzeja 35, tremo. Kalmanowicz A., Nawrot 34, meble. Kaliński W., Zielona 5, szafa. Korzeniowski J., Janiny 7, szafa. Lechman A., Piotrkowska 79, meble, kasa ogniotrwała. Luniak O., Piotrkowska 98, kasa ogniotrwała, maszyna do pisania. Lewit J., i Brzeziński A., Brzeźna 3, kasa ogniotrwała, maszyna do pisania, 3 biurka. kasa ogniotrwała. Lipińska R., Skwerowa 6, meble. Leszczyński J., Al. Kościuszki 31, kredens. Machnik W., Gdańska 96, biurko. Miodownik B., Andrzeja 29, zyrandol, firanki. Marguljs A. i S-ka, Piotrkowska 220, 6 paczek osnowy. Nowak M., Rzgowska 2, kredens. Nagler C., Piotrkowska 109, lustro. Opoczyński H., Wodna 12 | 14, 15.000 szt. cegieł szamotowych. Pilicer I. M., Karola 3, meble. Pelikan P., Kilińskiego 84, meble. Parzanczewski B., Kilińskiego 131, zegar. Parzenczewski A., Lipowa 56, kredens. Prusse E., Pańska 52, meble, maszyna do pisania. Popielawski W., Napiórkowskiego 157, komoda, zegar. Przygórski A., Piotrkowska 64, tremo. Pruszyński J., Nawrot 44, szafka. Parzenczewski S., Kilińskiego 127, tremo. Parzenczewski A., Lipowa 56, biurko. Rajchsztajn M., Przejazd 36, 2 biurka, kasa ogniotrwała. Spiro H., Ks. Skorupki 13, pianino. Szwarc A., Senatorska 14, szafa, kozetka. Szatan W. 6 Sierpnia 33, meble. Szraga U., Targowa 34, szafa. Szarf F., Karolewska 24, szafa. Tajtelbaum I., Hrabowa 3, kasa ogniotrwała, biurko. Toboński L., Anprzeja 35, otomana. Tyber R. L. i S-ka Piotrkowska 49, 1009 libr papieru kancela. Taub H., Wodny Rynek 14, meble, 2 wagi, piecyk, 2 pieńki, topór. Wicke E., Kopernika 36, meble, kasa ogniotrwała, maszyna do pisania. Wiślicki L., Pańska 54, pianino. Warchiwker B., Piotrkowska 59, meble. Wiślizki Ch. J., Piotrkowska 83, meble. Wojdyłowski A. J., Piotrkowska 113, meble. Wajnryb S., Piotrkowska 41, tremo. Zajdler M., Lipowa 55, kredens. Zerbe S., Piotrkowska 290, pianino. Znamirowski B., Pańska 45, kozetka. Zajfman S., Zielona 40, kredens, waga.

Obwieszczenie.

Magistrat m. Łodzi podaje do publicznej wiadomości, iż — na zasadzie § 1 rozporządzenia Wojewody Łódzkiego z dnia 9 listopada 1925 roku, w sprawie rozkładu jarmarków i targów na obszarze Województwa Łódzkiego (Dz. Urz. Woj. Łódzkiego Nr. 46), dotychczasowe jarmarki i targi w mieście Łodzi kasuje się; natomiast ustala się następujący rozkład:

- a) jarmarki we wtorki: przed Oczyszczeniem N. M. P., przed Niedzielą kwietniową, przed Św. Antonim, przed św. Hipolitem, przed św. Szymonem i Judą, przed św. Tomaszem Apostołem;
- b) targi we wtorki i piątki,
Powyższe wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1926 roku.

f

Prezydent

(—) M. Cynarski.

Redaktor: **Bolesław Dudziński.**

Wydawnictwo Zarządu m. Łodzi